

2. Gastlessen en excursies

Gastlessen

Naam	Aanbieder	Doelgroep	Regio	Omschrijving	URL meer info
Afvalbrengstation	NME Schiedam	BO	Schiedam	Irado organiseert regelmatig afvallessen en educatieve projecten in voor scholen in het basisonderwijs. We geven gastlessen en vragen de leerlingen om mee te denken over afvalvermindering en afvalscheiding in hun eigen gemeente.	www.irado.nl/gastlesBO
Afvalbrengstation	NME Schiedam	VO	Schiedam	Samen met de Stichting Milieu Dichterbij organiseert Irado regelmatig educatieve projecten voor scholen in het voortgezet onderwijs. We geven gastlessen en vragen de leerlingen om mee te denken over afvalvermindering en afvalscheiding in hun eigen gemeente. We kunnen specifieke onderwerpen behandelen, zoals duurzaamheid en zwerfvuil, of op verzoek een specifiek lesprogramma maken.	www.irado.nl/gastlesVO
Afvalhelden	NME Breda	Groep 5 t/m 8	Breda	Gastdocent Ingrid Lammers geeft op een interactieve manier een aansprekende powerpoint presentatie van ongeveer 50 minuten. De leerlingen worden uitgedaagd mee te denken hoe zij zelf 'afvalhelden' kunnen worden. Kan gevonden worden op www.nmegids.nl/breda door onder 'type' activiteit incl gastdocent aan te klikken	https://www.nmegids.nl/breda/
Anatomische afvalzak les	Recycle Valley	VO	Heel Nederland	GEKLEED ALS DOKTERS op een OK een afvalzak ontleden! Wat zit er in wat kan appart. Wat kan er nog van gemaakt worden. Samen griezelen en ontdekken. Dit is een gastles op maat, bij interesse mail naar Sasja de Valença, sasja@recyclevalley.nl .	sasja@recyclevalley.nl
Dode-hoek les	Dar	Groep 7 & 8	Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Nijmegen	Wat is de dode hoek? Wat kan een chauffeur zien? En wat kun je het beste doen als je op straat een vrachtauto, tractor of bus tegenkomt? Dat leren de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool tijdens een dode-hoekles. Daarnaast wordt de school ook bezocht door een chauffeur met een echte inzamelwagen. De leerlingen mogen in de cabine plaatsnemen en de chauffeur demonstreert de gevaren van de dode hoek.	https://www.dar.nl/scholen/dode-hoekles/
Dode-Hoek les	Saver	PO	Bergen op Zoom, Halderberge, Woensdrecht, Roosendaal	In Nederland vallen jaarlijks gemiddeld ongeveer 20 doden en 40 tot 50 zwaargewonden als gevolg van dodehoekongevallen. Het grootste deel van de slachtoffers is fietser. Door goede voorlichting kan het aantal slachtoffers teruggedrongen worden. Saver verzorgt in samenwerking met onder andere Veilig Verkeer Nederland, de politie, vrijwilligers en scholen uitleg over de gevaren van de 'dode hoek' bij vrachtwagens.	http://www.saver.nl/nl/educatie/projecten/gevaren-van-de-dode-hoek/
Energie uit afval, een schone zaak	Gemeente Heumen	Groep 7 & 8	Heumen	Het project Energie uit afval, een schone zaak bestaat uit een lesmap, een gastles door een rondleider van ARN B.V. en een bedrijfsbezoek. Met de lesmap kan de docent met de leerlingen het project voorbereiden en afsluiten. Tijdens de gastles wordt uitleg gegeven over de regels van afvalbehandeling en - verwerking in Nederland en de verwerkingsmethoden bij ARN B.V. Het bedrijfsbezoek per bus bij ARN B.V. vormt het hoogtepunt van dit voorlichtingsproject. De leerkracht sluit het project zelf af met een evaluatieles. ARN B.V. verzorgt het vervoer per bus van school naar het ARN-terrein en terug naar school.	www.nmegids.nl/heumen
Gastles afval en zwerfafval	In de Noordzee	Groep 1 – 8	Heel Nederland	De Storytellers van Let's Do It Nederland hebben een gastles zwerfafval en plastic soep ontwikkeld voor de basisschool. We maken de wereld een beetje mooier door	http://www.indenordzee.nl/gastles-

				samen met kinderen en jeugd in actie te komen. We hebben een vorm van belevenisonderwijs ontwikkeld die er op gericht is om de hele school in één ochtend met de diverse aspecten van het (zwerf)afval thema in aanraking te brengen. De les van In de Noordzee is onderdeel van deze dag.	zwerfafval-en-plastic-soep/
Gastles bewustwording	NMCX	Groep 1 – 8	Heel Nederland	Let's Do it Kids maakt jeugd van 4 tot 12 jaar bewust van de noodzaak van schone steden, dorpen en zeeën (wereldoriëntatie) waar we samen aan moeten werken (burgerschap). Dat doen we middels het in één dag aanbieden van een belevenisprogramma voor alle groepen. In de klas en buiten. Want wat een kind zelf beleeft, blijft beter hangen hebben inmiddels vele docenten met dit programma ervaren.	https://www.nmcx.nl/scholen/aanbod/l ets-do-it-kids?backlink=Schoo lActivityThemes%3D 2
Gastles Dopper	Dopper Foundation		Heel Nederland	Vanuit de Dopper Foundation vertelt een gastspreker over plastic soep en het belang van schoon drinkwater. Bij afname van 60 doppers een gratis gastles.	www.dopper.com/foundation
Gastles Milieupolitie	Gemeente Heumen	BO & VO	Heumen (Nijmegen)	De milieutoezichthouder geeft op school voorlichting (met PowerPoint) over het takenpakket van Bureau Toezicht; Handhaving in de gemeente Nijmegen. Onderwerpen: o.a. aanpak vervuiling (zwerfafval, zwerfafval, kca, hondenpoep, vuilniszakken), handhaven bij milieucalamiteiten en geluidsmetingen bij evenementen.	www.nmegids.nl/milieupolitie
Gastles op school: Zwerfafval	Westlandse Natuur- en Milieu Educatie	Groep 4 t/m 7	Gemeente Westland	Scholen die deelnemen krijgen vooraf instructiemateriaal en starten het dagdeel met een les over zwerfafval. Vervolgens krijgen de kinderen veiligheidshesjes en gaan met prikkers een uur lang op pad om de omgeving van de school schoon te maken. Aan het einde van de opschoonweek wordt uitgerekend welke school de meeste kilo's afval heeft verzameld (omgerekend per kind). Deze winnende school wordt bezocht door de wethouders en krijgt een prijs.	www.nmegids.nl/westland
Gastles over zwerfafval + opruimactie	Natuur- en milieucentrum De Papaver	Groep 3 t/m 8	Delft	Een inspecteur van de afdeling Toezicht en Handhaving van de gemeente Delft verzorgt een gastles over zwerfafval. Voorwaarde voor het inschrijven voor deze les is dat de groep ook een zwerfafval opruimactie organiseert. Materialen voor een actie zijn ook bij De Papaver te leen.	www.nmegids.nl/delft
Gastles Zwerfafval	NME Schouwen Duiveland	BSO	Schouwen-Duiveland	De buitenschoolse opvangcentra krijgen de mogelijkheid om vijf verschillende gastlessen af te nemen. Onderwerpen: plastic afval, chemisch afval (batterijen), drinkpakjes afval, papier afval, alternatieven voor plastic	www.schoonzeeland.nl/gastlessen
Gastles Zwerfafval	NME Schouwen Duiveland	Groep 7 & 8	Schouwen-Duiveland	Alle basisscholen op het eiland kunnen inschrijven voor drie gastlessen over zwerfafval voor groep 7/8.	www.schoonzeeland.nl/gastlessen
Gastles Zwerfafval	NME Culemborg	Groep 3 t/m 8	Culemborg	Ook dit jaar kunnen scholen weer gastlessen aanvragen over zwerfafval en plastic soep. Er zijn lessen voor de niveaus groep 3 t/m 8. Dit kan zowel in de periode voor de vierdaagse als rond KeepItClean Day. Reserveer nu voor meer groepen tegelijk! Een ochtend van 3 lessen/klassen of een middag van 2 lessen/klassen. Link volgen, zoeken op afval	http://www.nmeculemborg.nl/catalogus/
Grondstoffenbus	Saver	PO	Bergen op Zoom, Haldenberge, Roosendaal, Woensdrecht	Stap in de Grondstoffenbus van Saver en maak kennis met de wereld van afval en grondstoffen. De Grondstoffenbus is een rijdend klaslokaal waarin kinderen leren waarom het scheiden van afval zo belangrijk is: afval is grondstof voor nieuwe producten. Hoe beter gescheiden, dus hoe 'schoner' de afvalstroom, des te beter is deze te recyclen. Door belangrijke grondstoffen te hergebruiken, hoeven we deze niet opnieuw te delven. Zo sparen we de aarde en het milieu! En geven we afval	http://www.saver.nl/nr_upload/standaard/739_flyer_scholen_bus_def.pdf

				meer waarde...	
Handhaving voor een schone en veilige leefomgeving	Natuur Educatie gemeente Enschede	Groep 7 & 8	Enschede	In de gastles vertelt handhaver Jos van de afdeling Handhaving Openbare Ruimte over de thema's waar ook kinderen mee te maken hebben: zwerfafval, visplekken, vuurwerk, hondenpoep en natuurbescherming. De les start met een korte overzichtsfilm over het werk van de afdeling Handhaving. Daarna worden m.b.v. een powerpoint-presentatie interactief de genoemde thema's besproken.	www.nmegids.nl/enschede
Koos de Vuilnisman	Natuuravontuur	Groep 4 t/m 8	Heel Nederland	Koos komt soms met vuilniswagen en al. In ieder geval duikt hij letterlijk de prullenbak van de klas in om eens te laten zien wat er in zit: oud papier, een klokhuis, aluminiumfolie, een blikje en een pakje sap.	www.natuuravontuur.com
Kunst van recyclen workshop en gastles Afvalhelden	Boerderij Wolfslaar Breda	Groep 5 t/m 8	Breda	In de workshops wordt aandacht geschonken aan zwerfafval, afvalinzameling, afvalscheiding, de waarde van grondstoffen en recycling. De leerlingen maken van afval een werkstuk, dat gemakkelijk demonteerbaar en recyclebaar moet zijn en dat aan bepaalde eisen moet voldoen. Dit resulteert uiteindelijk in afvalauto's die tentoongesteld kunnen worden. De kinderen doen proefjes met afvalscheiding en het sorteren van afval. De lessen sluiten onder andere aan op de kerndoelen wetenschap en technologie voor het basisonderwijs. Gratis voor deelnemers aan Opperuimd Breda	www.nmegids.nl/breda
Milieuhelden	Milieubende	Groep 7 & 8	Heel Nederland	Twee acteurs van de Milieubende overvallen de klas, zetten alles aan de kant en spelen de voorstelling "Er zijn nog noedels!". Ze schudden de kinderen meteen wakker. Na de psychologische test "Welk type held ben jij?" een dromer, denker, doener of roeper, volgt een inspirerende workshop. Met "Het kleine handboek voor grote daden" en de digitale lesomgeving kunnen de leerlingen aan de slag om het Milieuheldenboek te vullen met ideeën en acties voor een duurzame wereld. De klas doet mee aan de wedstrijd "Word een Milieuheld!" De winnaars worden uitgenodigd voor een feestelijke finale, waar leuke prijzen te winnen zijn.	https://milieubende.nl/
Mini Hero's	Recycle Valley	BSO	Heel Nederland	GASTLES samen met docent 3 afvalbakken beschilderen elk met eigen thema plastic /papier / rest. Dit is een gastles op maat. Bij interesse mail naar Arnout Schaap, a.schaap@recyclevalley.nl .	a.schaap@recyclevalley.nl
Plastic Hero's	Recycle Valley	VO	Heel Nederland	In 1 mentor uur de waarde van plastic uitgelegd en welke (beroeps) kansen er voor de leerlingen zijn in het recyclingsbedrijf. Dit is een gastles op maat, bij interesse mail naar Sasja de Valença, sasia@recyclevalley.nl .	sasia@recyclevalley.nl
Plastic power; er zit meer in afval	Milieu Dichterbij, Barendrecht	Groep 5 t/m 8	Barendrecht	In deze les komen begrippen als afval, afvalscheiding en zwerfafval aan bod. Dmv actieve leervormen krijgen de leerlingen meer inzicht in afval- en zwerfafvalproblematiek en het nut van afvalscheiding. Het eerste uur wordt in de klas actief theoretische kennis opgedaan; Het tweede uur gaan de leerlingen naar buiten voor een zwerfafvalprouiactie. Hiervoor is het noodzakelijk om ouders te regelen voor de begeleiding van de kinderen op straat.	www.milieudichterbij.nl
Plastic Soep	Plastic Soup Foundation	BO & VO	Heel Nederland	Een gastles over plastic soep en uitleg over wat je zelf kan doen aan zwerfafval. Met proefjes en filmpjes.	https://www.plasticsoupfoundation.org/pf-junior/#educatie

Presentatie Zwerfafval	Natuur en Milieu Educatie Heerhugowaard	BO	Heerhugowaard	In een presentatie van een half uur worden de leerlingen meegenomen in een interactief verhaal over zwerfafval. Er wordt hierbij gekeken naar wat zwerfafval is, het ontstaan van zwerfafval, maar ook de invloed die leerlingen hierop in hun directe omgeving hebben. Aan de hand van beelden van de omgeving van school krijgen de leerlingen hier een helder beeld bij. Als een zinvolle aanvulling op de presentatie kunnen de leerlingen naar buiten om de omgeving van de school schoon te maken. De begeleiding hiervan ligt bij de school zelf. De materialen voor het opruimen kunnen bij de gemeente geleend worden.	www.nmegids.nl/heerhugowaard
Spelen in een schonere wijk	Stichting Lawine	Groep 7 & 8	Andel-Spruijt	Stichting Lawine komt op visite met "Spelen in een Schonere Wijk" met een openingsshow voor groepen 1 t/m 6. Groepen 7 en 8 krijgen een klassenbezoek. Er is een USB stick met lessen en projecten met het thema afvalvermindering en recycling waar de leerkrachten zelf mee aan de slag kunnen gaan. Twee afval-educatie spellen komen mee met het project: Afval Memorie kaartenspel en Vuil Spel bordspel. Er worden genoeg spellen uitgeleend zodat een hele klas tegelijk mee kan spelen. De Lawine huisfotograaf komt een paar keer op bezoek om foto's van leerlingen te maken terwijl zij bezig zijn met het thema. Een selectie hiervan wordt aan de school gegeven.	http://www.lawinetheater.nl/index.php/spelen-in-een-schonere-wijk.html
Technokids	NME Breda	BSO	Breda	Actief aan de slag met afval? Tijdens deze leuke een uur durende workshops gaan kinderen van de buitenschoolse opvang (vanaf 6 jaar) zelf actief aan de slag met afval. Er kan een keuze worden gemaakt uit 5 workshops, verzorgd door een gastdocent, die ieder ingaan op een ander afvalthema. Zo zijn er workshops rondom: plastic, drankenkartons, batterijen, papier, verpakkingen en opruimen. Bij iedere workshop, behalve bij de opruimactie, doen de kinderen een interessant en leuk proefje. En ze gaan aan de slag om iets moois te maken dat ze mee naar huis kunnen nemen. BSO's die een klassendeal bij afsluiten of een grotere acute en éénmalige opruimactie doen, kunnen in 2015 gratis twee workshops aanvragen. Meer info via Marika Rath, Opperuimd Breda, tel. 076-5294773	www.nmegids.nl/breda
Theatervoorstelling: Plastic Soep	MEC de Witte Schuur	Groep 1 - 4	Enkhuizen	Een verteltheatervoorstelling over plastic in zee. Het verhaal is een variatie op het sprookje van de Kleine Zeemeermin. Waarbij de visser zoveel afval laat slingeren, dat de vissen en de zeemeerminnen in gevaar komen. De kinderen gaan aan het einde van het verhaal helpen met het opruimen van de zee, al zingend stoppen ze al het plastic in de afvalbak. Groep 3 & 4	http://www.nmegids.nl/itemtonen.php?code=7323
Theatervoorstelling Plastic soep	Natuur en Milieu Overijssel	Groep 1 - 4	Overijssel	Een verteltheatervoorstelling over plastic in zee. Geschikt voor groep 1-2 en groep 3-4. De verhalenverteller komt bij u op school. Het verhaal is een variatie op het sprookje van de Kleine Zeemeermin. Doordat hij zijn afval laat slingeren maakt de visser zón troep in de zee, dat de vissen en de zeemeermin in gevaar komen.	www.nmegids.nl/itemtonen.php?code=11553
Trash Trackers	Recycle Valley	VO	Recycle Valley	In 1 mentor uur, 20 min les over afval rond de school, Daarna klas in 4 groepjes naar buiten en onder begeleiding van afval expert en ludieke vertellers afval opruimen. Door kleine groepjes kunnen we JUIST de belhams held laten zijn!	www.recyclevalley.nl/trash-trackers
Troep onder de Loep	NME Breda	Groep 5 t/m 8 & BSO	Breda	Binnen dit prikkelende recycleproject worden leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs in één of twee workshops uitgedaagd om op een meer verantwoordelijke manier om te gaan met afval. Na een korte introductie buigen de leerlingen zich in kleine projectteams over de opdracht om een eigen creatieve, technische oplossingsgerichte uitvinding te bedenken, die de wereld schoner en beter kan maken. Maar daar stopt het niet, vervolgens gaan de leerlingen zelf aan	www.nmegids.nl/breda

				de slag. De prototypes die zij ontworpen hebben gaan ze nu ook daadwerkelijk maken, met alleen het afval dat ze zelf ter voorbereiding hebben verzameld. Aansluitend wordt een tentoonstelling georganiseerd.	
Verwerking van Zoetermeers afval	Team Groen Spelen Leren Zoetermeer	Groep 7	Zoetermeer	Ben u benieuwd waar de vuilniswagens naar toe gaan met ons afval? Of hoe de gemeente zwerfafval aanpakt en graffiti voorkomt? Of wilt u een vuilniswagen op school? Of de Inspecteur Openbare Ruimte op bezoek bij u in de klas, neem telefonisch contact op of stuur een email.	www.nmegids.nl/zoetermeer
Vuilnismen in de klas	NME-centrum De Woudreus	Groep 1 & 2	Wilnis	Waarom moeten wij ons afval scheiden? Wat gebeurt er met dat gescheiden afval? Wat wordt er van gemaakt? Een medewerker van NME-centrum De Woudreus komt verkleed als vuilnismen naar de klas. Aan de hand van een verhaal, een kringgesprek en allerlei spellen ontdekken de leerlingen wat er van hun afval gemaakt wordt.	www.nmegids.nl/wilnis
Zwerfafval	Team Groen Spelen Leren Zoetermeer	Groep 5 & 6	Zoetermeer	De gemeente Zoetermeer vindt het voorkomen van zwerfafval erg belangrijk. Kinderen leren tijdens een interactieve presentatie, verzorgd door medewerkers van het gemeentelijke Team Handhaving uit uw wijk, hoe belangrijk het is om zwerfafval te voorkomen. Dit wordt gecombineerd met een prikactie rondom de school.	www.nmegids.nl/zoetermeer